

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Cdo/178/2014                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8311209365                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 11.05.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Edita Bakošová           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:8311209365.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. so sídlom v Bratislave, Mamateyova č. 17, IČO: 35 937 874, proti žalovanému J., bývajúcemu v E., zastúpenému JUDr. Júliusovi Bučekovi, advokátovi v Humennom, Námestie Slobody č. 12, o zaplatenie 896,94 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 18 C 172/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21. februára 2013 sp. zn. 20 Co 116/2012, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Okresný súd Humenné rozsudkom z 28. februára 2012, č.k. 18 C 172/2011-47, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 896,94 Eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 24. apríla 2010 do zaplatenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 42 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z.z., § 22 ods. 2 písm. a/ zákona č. 580/2004 Z.z. a § 2 ods. 11 zákona č. 576/2004 Z.z., vecne tým, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalovanému bolo poskytnuté ústavné liečenie vo Vojenskom zdravotníckom zariadení Nová Polianka, na ktoré nastúpil 4. septembra 2008 a bolo predčasne ukončené 10. septembra 2008 z disciplinárnych dôvodov. Z prepúšťacej správy, vyhlásení svedkov a oznámenia o predčasnom ukončení liečebného pobytu mal preukázané, že žalovaný na liečbu nastúpil pod vplyvom alkoholu, napriek upozorneniu porušil liečebný režim a 8. septembra 2008 bola u neho opätovne zistená zjavná opitosť, v dôsledku čoho bol z liečenia prepustený. Žalobkyňa za žalovaného uhradila poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti ešte v deň nástupu žalovaného na liečenie sumu 895,54 Eur ako hospitalizačný paušál. Tým, že žalovaný porušil liečebný režim, pre ktorý dôvod bolo jeho liečenie predčasne ukončené, je povinný žalobkyni zaplatiť náhradu zdravotnej starostlivosti. Rozhodnutie o príslušenstve pohľadávky odôvodnil súd prvého stupňa ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 vyhlášky č. 87/1995 Z.z. a rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. a neuplatnením si tejto náhrady žalobkyňou.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom z 21. februára 2013, sp. zn. 20 Co 116/2012, rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v potrebnom rozsahu, na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery a v podrobnostiach poukázal na právne závery súdu prvého stupňa. Navyiac uviedol, že z obsahu spisu je nepochybné, že žalovaný porušil liečebný režim, čo v konaní nijako nepoprel, pričom o následkoch jeho porušenia bol poučený. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. a nedostatkom vzniku trov v konaní úspešnej žalobkyni.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie Krajskému súdu v Prešove. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V dovolaní podrobne zopakoval celý obsah doterajšieho konania, podrobne sa vyjadril k celému obsahu rozsudku súdu prvého stupňa a tiež odvolacieho súdu, vysvetlil, prečo nemožno považovať rozhodnutia súdov nižších stupňov za vecne správne, z čoho vyvodil záver, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietol, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) spočívajúca v tom, že odvolací súd rozhodol vo veci bez pojednávania. Zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného navrhla dovolanie odmietnuť ako neprípustné. S dôvodmi uvádzanými v dovolaní sa nestotožnila a zotrvala na svojich vyjadreniach uvádzaných v priebehu konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení otcovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení (§ 238 ods. 4 O.s.p.), a nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde (§ 238 ods. 5 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu o peňažnom plnení (896,94 Eur) neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy, ktorej výška v čase podania návrhu na prvostupňovom súde (23. augusta 2011) bola 317 Eur ( $317 \times 3 = 951$ ). Ide teda o prípad, na ktorý dopadá § 238 ods. 5 O.s.p., podľa ktorého je zo zákona vylúčená prípustnosť dovolania, i keby smerovalo proti rozsudkom uvedeným v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej len „§ 237 O.s.p.“) či už to účastník namieta alebo nie, neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O.s.p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobcov preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

So zreteľom na žalovaným tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa vo všeobecnosti rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré by inak mohol v priebehu konania realizovať. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže pritom dôjsť nielen činnosťou súdu,

ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím, pričom ide spravidla o prípady, kedy procesné rozhodnutie súdu bezprostredne súvisí s realizáciou procesného práva účastníka. Treba však uviesť, že samotné tvrdenie účastníka o existencii uvedenej vady takúto procesnú vadu nezakladá, jej existencia sa v konaní musí skutočne vyskytnúť a preukázať.

Dovolateľ procesnú vadu konania a prípustnosť jeho dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzoval v dovolaní z toho, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

V zmysle § 214 ods.1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. účinného od 1. januára 2012 a zákona č. 335/2012 Z.z. účinného od 1. januára 2013, ktorý bol platný a účinný v čase rozhodovania odvolacieho súdu na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

V zmysle citovaného ustanovenia je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie iba v zákonom vymenovaných prípadoch. V ostatných prípadoch je vecou rozhodnutia odvolacieho súdu, či na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie alebo nie. Ak preto v týchto prípadoch odvolací súd prejedná a rozhodne o odvolaní bez nariadenia pojednávania, týmto postupom neodníma účastníkovi možnosť konať pred súdom.

V posudzovanej veci sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Dospel preto k názoru, že nie je potrebné dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa zopakovať ani doplniť. Rozhodnúť bez odvolacieho pojednávania mohol aj z dôvodu, že súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania, v konaní nešlo o spor vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a zo spisu nevypĺyvalo, že by prejednanie a rozhodnutie veci na odvolacom pojednávaní vyžadoval dôležitý verejný záujem. Napokon, existenciu uvedených skutočností dovolateľ v dovolaní ani netvrdil. Ak preto v prejednávaní veci odvolací súd rozhodol o odvolaní žalovaného bez nariadenia pojednávania, postupoval v súlade so zákonom. Týmto procesným postupom nemohol preto založiť procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p., a neboli zistené ani vady konania uvedené v § 237 O.s.p.. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.